

Θανάσης Τρικούπης

Νεοελληνική Μουσική και Εθνική Σχολή: Θεώρηση της ιστορικής πορείας.

Η παρούσα ανακοίνωση εξετάζει την ελληνική εθνική μουσική σχολή, επιχειρώντας τη θεώρησή της εντός της συνολικής ιστορικής διαδρομής της νεοελληνικής μουσικής.

Κατά τον 19ο αιώνα, η μελοποίηση ελληνικής ποίησης από Επτανήσιους συνθέτες αποτελεί συνειδητή πράξη εθνικής μουσικής δημιουργίας. Αντίστοιχη πρόθεση και υλοποίηση ελληνικού μελοδράματος τεκμηριώνεται μέσα από την επένδυση του ιταλικού μοντέλου όπερας της εποχής τους με ελληνικό κείμενο, θεματική και μουσικά χαρακτηριστικά.

Κατά το πρώτο μισό του 20ού αιώνα, στο εσωτερικό της ελληνικής επικράτειας, σχεδόν το σύνολο των Ελλήνων συνθετών επηρεάζεται από το γενικότερο κλίμα, που προωθεί την ιδέα της ελληνικής μουσικής δημιουργίας. Κατά το δεύτερο μισό του 20ού αιώνα οι νέες ευρωπαϊκές τάσεις αρχίζουν ολοένα να κερδίζουν έδαφος. Όλο και περισσότεροι Νεοέλληνες συνθέτες γαλουχούνται σύμφωνα με τις πρωτοπόρες τάσεις της δυτικής Ευρώπης και τις μεταλαμπαδεύουν στο εσωτερικό της χώρας τους.

Βάσει των προαναφερομένων εξετάζεται η ενιαία ιστορική συνέχεια της νεοελληνικής μουσικής, η μέχρι πρότινος στρεβλή εικόνα της δήθεν ετεροχρονισμένης ελληνικής εθνικής μουσικής σχολής, όπως επίσης ο συσχετισμός όλων των παρατηρούμενων τάσεων με το διαχρονικό στόχο της αναζήτησης της καλλιτεχνικής ποιότητας και αξίας.

Ο Θανάσης Τρικούπης γεννήθηκε στην Αλεξανδρούπολη. Σπούδασε αρχικά στην Αθήνα (Δίπλωμα πιάνου, Δίπλωμα σύνθεσης, Δίπλωμα τσέμπαλου, Μηχ/γος - Μηχ/κος Ε.Μ.Π.). Ολοκλήρωσε τις σπουδές του στο πιάνο στο Conservatoire Européen de Musique de Paris και τις σπουδές Σύνθεσης στο Μουσικό Πανεπιστήμιο του Graz (Magister der Künste με διάκριση). Ακολούθως πραγματοποίησε διδακτορικές σπουδές στο Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Α.Π.Θ.

Έχει διδάξει πιάνο και Ανώτερα Θεωρητικά της μουσικής στο Μουσικό Τμήμα του Ε.Μ.Π., μαθήματα γενικής μουσικής παιδείας στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, «Σύγχρονη Μουσική» στο Τμήμα Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας και διάφορα θεωρητικά μαθήματα στο Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Α.Π.Θ.

Από το 2012 έως το 2015 συνεργάστηκε με το Τμήμα Μουσικών Σπουδών του ΕΚΠΑ ως μεταδιδάκτορας ερευνητής με σκοπό τη δημιουργία ψηφιακού αρχείου ελληνικής μουσικής. Καρπός της έρευνάς τους είναι επίσης η μονογραφία με τίτλο «Western music in Hellenic communities. Musicians and Institutions».

Μαζί με τους Γεώργιο Κωνσταντζο και Θωμά Ταμβάκο συνέγραψε το βιβλίο «Μουσουργοί της Θράκης», το οποίο εξέδωσε η Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας – Θράκης το 2014. Είναι Πρόεδρος του Συλλόγου Μουσικών Εκπαιδευτικών Αν. Μακεδονίας - Θράκης και μέλος του Δ.Σ. της Εταιρείας Θρακικών Μελετών. Από το 2017 είναι μεταδιδάκτορας ερευνητής του Τ.Μ.Σ. του Α.Π.Θ.